

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reintroduced as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 272. — Štev. 272.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 4, 1940—SREDA, 4. DECEMBRA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

NEMCI POTOPILI 18 ANGL. LADIJ

ANGLIJA JE IZGUBILA TA TEDEN ŽE 127 TISOČ TON... ENA PODMORNICA JE POTOPILA PET LADIJ... STRAHOVITI DNEVI NA VIHARNEM MORJU

Poveljnik nemških podmornic so sporočili svojemu poveljstvu, da so večerj v enem samem napadu na angleški konvoj potopili 15 angleških trgovskih parnikov in eno križarko. Dve drugi ladji pa sta bili tako zelo poškodovani, da sta najbrže tudi izgubljeni. Potopljene in poškodovane ladje imajo skupno 127.000 ton. Potopljena križarka je Caledonia, ki je imela 17.000 ton.

Ena sama podmornica pod poveljstvom kapitana Mengersena je potopila pet parnikov s 41.000 tonami. Konvoj je ob istem času napadla več podmornic na neoznačenem kraju na Atlantiku, toda po SOS klicih napadenih ladij je bil izveden ta napad okoli 400 milj zapadno od Irske.

Konvoj je bil močno zastražen

Po zahtevu angleške admiralitete je bil konvoj, ki ga je napadla več nemških podmornic, sestavljen iz velikega števila parnikov, katere je spremljalo mnogo križark, pomožnih križark in rušilcev. Bojne ladje so z vsemi svojimi sredstvi branile ladje pred podmornicami, ki pa so se znale spretno izogibati ognju angleških bojnih ladij.

LORD ROTHERMERE

Iz Hamiltona na Bermudskem otočju poročajo, da je umrl tam 72 letni lord Rothermere, ki je bil s svojim bratom lordom Northcliffe eden najvplivnejših časopisnih kraljev Anglije ter drugi najbogatejši mož angleškega imperija. Pred leti se je zelo navduševal za Hitlerja in Mussolinija ter se je strinjal z angleškim fašističnim voditeljem Oswaldom Mosleyem. Ko je bil Loyd George angleški ministrski

Podmornice bodo napadle kot volkovi

Nemško vrhovno poveljstvo naznanja, da je pripravljenih 100 podmornic, ki bodo napadle sovražne ladje v skupinah kot volkovi. Ti napadi se bodo ponavljali skozi celo zimo in zlasti v severnem Atlantiku, preko katerega prihaja največ vojnega materiala in živeža iz Kanade. Medtem ko so prej napadale podmornice posamezno, bodo sedaj napadale v skupinah. Nemški aeroplani pa bodo služili podmornicam v prvi vrsti za "oči", pa tudi jim bodo pomagali v dejanskih bojih.

SOS klici

Včeraj je bilo poročano, da so oddali 8 angleških trgovskih ladij SOS klice na pomoč. Vse te ladje so se nahajale na Atlantiku, kakih 400 milj zapadno od Irske. To dokazuje, da so nemške podmornice napadle angleški konvoj sredi Atlantika. Med napadenimi parniki je tudi parnik Victor Ross z 12.247 tonami. Parnik je zadel torpedo. Nek drugi parnik je poročal, da ima na krovu posadko nekega drugega potopljenega parnika in da je bil tudi sam zadet in da se potaplja.

predsednik, je zavzemal lord Rothermere v njegovem kabinetu mesto zrakoplovnega ministra ter je kot tak storil izredno dosti za razvoj in izboljšanje angleške zračne sile.

Pittmanov naslednik

Governor države Nevade je imenoval za naslednika pokojnega senatorja Key Pittmana 34 letnega Berkley L. Bunkera, voditelja demokratov v Nevadi.

Pomanjkanje letalskih motorjev za armado

Privatne letalske družbe naj bi zaenkrat še ne razširile prometa. — Rooseveltovo in Stimsonovo pojasnilo.

Tajnik Stimson je rekel časnikarjem, da je vojni departament naročil obrambnemu odboru, naj zaenkrat ne daje nobenih letal trgovskim zrakoplovnim črtam. To je bilo vlednega potrebno, ker ameriška in angleška vlada potrebujeta vsa letala, kar jih morejo ameriške tovarne zgraditi.

V sličnem smislu se je izrazil tudi predsednik Roosevelt. Mnoge privatne zrakoplovne družbe so namreč prošle vlado, naj jim bo dovoljeno razširiti svoj delokrog. V normalnih razmerah bi vlada tak sklep z veseljem pozdravila, nikakor pa ne v tem času splošnega pomanjkanja letal.

Neki uradnik vojnega de-

partamenta je rekel, da bo spomladaj resno pomanjkanje zrakoplovnih motorjev, ker bo z gradnjo novih tovarnih izgradbenih opremiti s potrebnimi motorji.

Že lani je bila osnovana velika ameriška družba za oskrbovanje zračnega prometa med Združenimi državami in Italijo. Ker je vsled vstopa Italije v vojno ta načrt propadel, je dobila družba dovoljenje za potniški in poštni zračni promet med New Yorkom in Lisbono na Portugalskem. Vse je bilo že urejeno, toda zaradi pomanjkanja motorjev bo treba celo stvar odgoditi na poznejši čas.

AMERIŠKA POMOČ ANGLIJI

Včeraj je imel zelo važno sejo Rooseveltov kabinet, ki je v prvi vrsti razpravljal o obrambi Združenih držav. Poleg tega pa je kabinet tudi razpravljal o tem, kako bi bilo mogoče nuditi Angliji še večjo pomoč v njeni borbi proti Nemčiji in Italiji. Zlasti želi Amerika nadomestiti trgovske ladje, katere potaplja jo nemške podmornice. Razmotrivano je bilo o tem, da bi ameriške bojne ladje spremljale angleške trgovske ladje saj do sredine Atlantika.

Maritime Commission Zdr. držav ima še vedno pod svojo oblastjo 63 trgovskih parnikov, ki "počivajo". Od teh parnikov jih bo 12. decembra prodanih 15 na javni dražbi in jih bo prav gotovo kupila Anglija. Ostale pa je mogoče v naj-

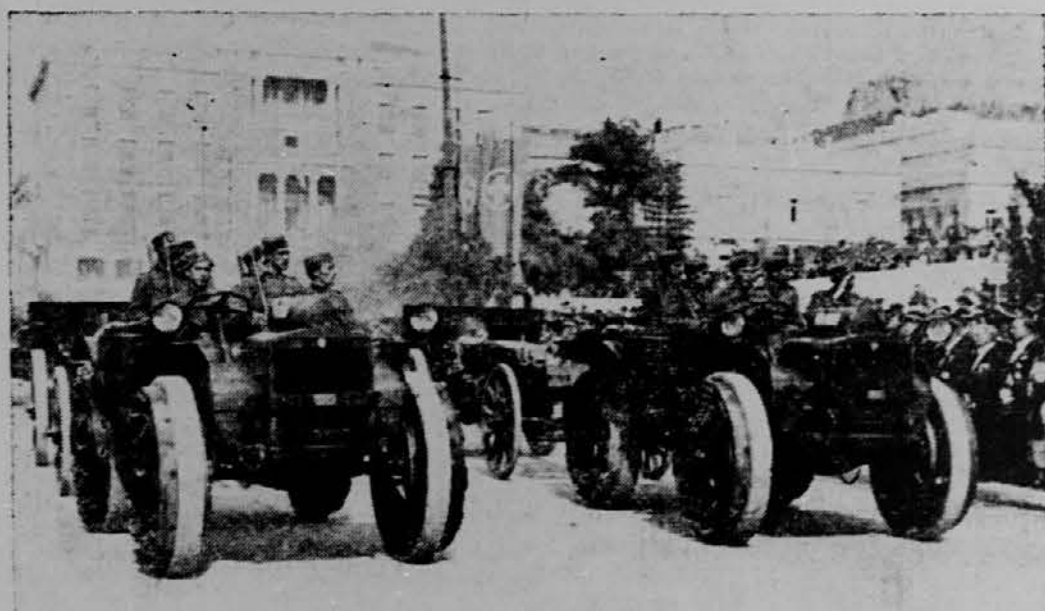
krajšem času popraviti za uporabo. Ker ima vsak parnik povprečno 9000 ton, bodo nadomestili tonažo, ki jo Angleži izgubijo povprečno v dveh mesecih.

Pred nekaj dnevi je Maritime Commission dovolila prodati Angliji štiri tovarne parnike po 5000 ton, ki so last Diamond parobrodne črte. Od kar se je pričela sedanja vojna, so Združene države prodale Angliji že 130 trgovskih in drugih ladij.

Razpust komunistične stranke v Švici

Komunistična stranka za Švico, je bila te dni s posebnim vladnim ukrepom razpuščena.

PRICETEK LAŠKEGA VPADA NA GRŠKO



Oddečki grške motorizirane artilerije se peljejo skozi glavne ulice Aten na potu na fronto. Grška armada če tudi majhna, je dobro organizirana in ima na razpolago moderno orožje.

Angleško delavstvo zahteva višje plače

Z ozirom na splošno draginjo s sedanjim zaslužkom baje ne morejo shajati. — Tudi uradniki so nezadovoljni.

V Angliji se draginja od dne do dne večja, dočim delavske plače niso šle kaj prida navzgor. Angleški delavci zahtevajo višje meze, češ, da jim sedanji zaslužek ne zadošča za nabavo življenjskih potrebščin.

Vlada se bo najbrž morala boriti z velikimi težavami. Te delavske zahteve ji niso posebnost, povsod posebnost ne v sedanjem času, ko mora voditi vojno, in bodo po mnenju izvedencev tovarne odločale, če bo vojna dobljena ali ne.

Ladje, masinisti in železničarji predstavljajo tri najvažnejše skupine, ki se glede višjih plač ne morejo sporazumeti z delodajalci. Nekatere odločitve bodo menda padle že ta teden.

Angleška vlada se ima bavi s silno težavnim problemom — kako naj ugoditi delavskim zahtevam in kako naj istočasno kontrolira cene življenjskih potrebščin.

"Zveza inženirskih in ladjegradniških unij", ki obsega kakšnih 40 organizacij, je sklenila pozvati delavsko ministarstvo, naj ustanovi posebno sodišče, ki bo odločalo o zahtevah glede povišanja mezd.

Delavci zahtevajo na teden 10 šilingov (\$2) več.

To posebno sodišče naj prevzame mesto sedanjega razsodišča.

Konec tekočega tedna se bodo sestali zastopniki Amalgamated Engineering unije ter se dogovorili o prihodnjih korakih, kajti delodajalci nočejo ničesar slišati o povišanju mezd.

Tudi angleško uradništvo ni zadovoljno s svojim položajem.

National Whitley Council for Civil Service, ki ima 450 tisoč članov, je pozval zakladniškega ministra Sir Sidneya Wooda, naj bo z ozirom na visoke življenske stroške izplačan uradnikom primeren bonus. Vsa dosedanja pogajanja so bila namreč brez uspeha.

Delodajalci, ki nečesto ugoditi delavskim zahtevam, se izgovarjajo: — Če delavcem povišamo plače, se bodo življenski stroški še bolj podražili. Vsa povišanja je potemtakem brez pomena, ker bi ne imel delavci od njega nobene bistvene koristi.

Kratke dnevne vesti

Severna Italija pod snegom

Kot pravi neko poročilo iz Rima, divjajo po severni Italiji silni snežni viharji, ki so vstavili skoro ves promet in povzročili mnogo škode. Vihar je ruval drevje in odnašal dimnike ter opeko s streh, zlasti v okolici Pistoje. V Bologni je zapadel debel sneg in vlada zelo hud mraz.

Petain se bo preselil v Versailles

Predno je maršal Henri Philippe Petain odpotoval na nadzorovalno potovanje v Marceilles, je še predsedoval kabinetni seji, o kateri je bilo izdano naslednje zelo važno sporočilo:

"Kabinet je dalje razpravljal o zelo važnem vprašanju preselitve načelnika vlade v Versailles."

Že nekaj časa je bilo govoreno, da namerava maršal Petain premestiti svojo vlado v Pariz, ali pa v njegovo bližino. In že pred nekaj dnevi je francoska vlada najela palačo Trianon v Versaillesu, kjer bo v bodoče nekaj vladnih uradov, nekaj jih pa bo še dalje ostalo v Vichyju.

Wallace hvali Camacha

Novoizvoljeni ameriški podpredsednik, ki je pri inauguracijskih slavnostih v glavnem mestu Mehike zastopal predsednika Roosevelta, je po radio zelo hvalil novega mehiškega predsednika, posebno pa njegovo obljubo, da se bo vedno zavzemal za vseameriško solidarnost.

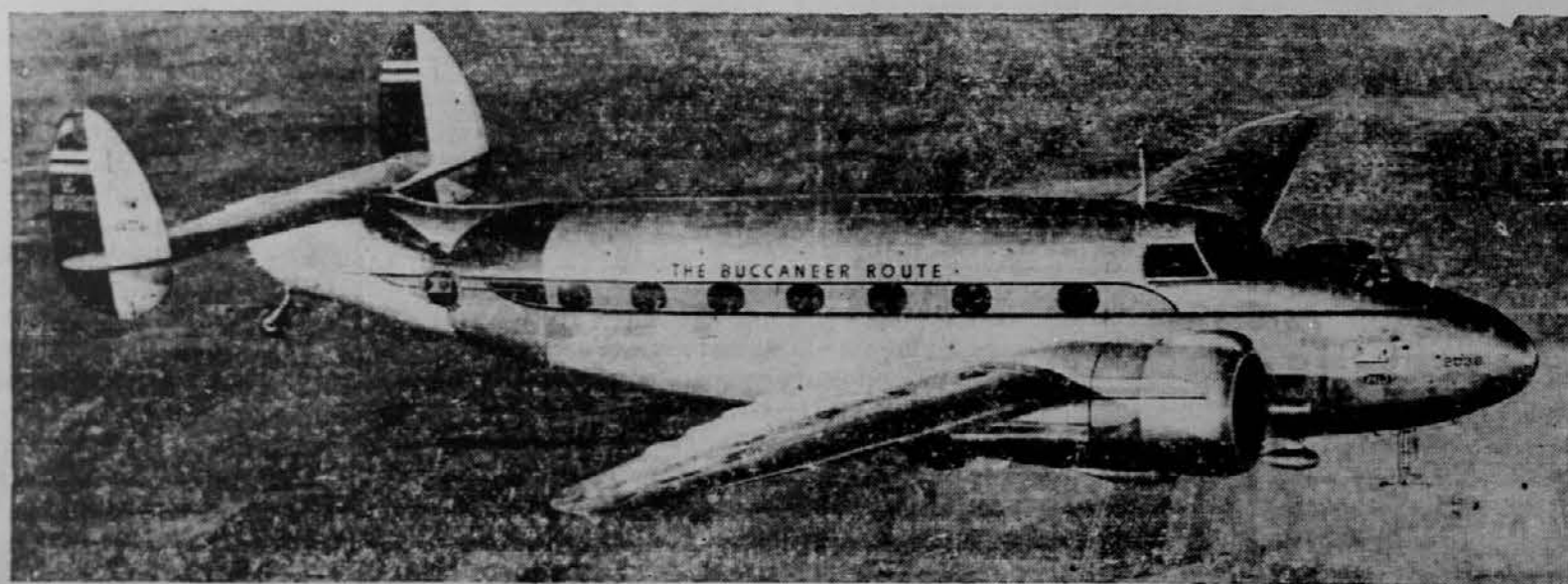
— Če bodo tudi druge ameriške republike sledile vzgledu Mehike, — je rekel Wallace, — se Ameriki ni treba bati nobene napada iz starega sveta.

Poročena z dvema — dovolj kazni

Na policijsko stražnico v mestu Dunn, North Carolina, je prišla mlada ženska, rekla, da je iz New Yorka in vprašala policijskega načelnika: — Kako že pravite tistem, ki se je brez ločitve vdrgel poročil? — Bigamist, — je odvrnil načelnik. — Well, — je rekla, — jaz sem bigamistka. Tukaj so dokumenti, da imam dva moža. Zaprite me!

Policijski načelnik ji je rekel, naj gre v božjem imenu, češ, da mora mesto že itak rešiti preveč arestantov.

NAGLA VOŽNJA PREKO ZDRUŽENIH DRŽAV



Lockheed-Lode aeroplan, ki je preletel razdaljo od Burbanka v Kaliforniji do Jackson ville v Floridi v 9 urah in pol. Danes je bilo poročano, da bombniki ameriškega izdelka priletijo iz Kanade v Anglijo v desetih urah.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupeba, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

NALOGA ANGLIJE

Nedavno se je vršila po radio živahna debata, kakšno
stališče naj zavzame Amerika v sedanji vojni, in neki mladi
govornik je rekel: — Vsak Amerikaneec je pripravljen boriti
se za demokracijo.

V isti sapi je dostavil: — Nekaj bi pa radi vedeli,
namreč, če se borimo za demokracijo, ako pomagamo Angliji?
Slehernemu je jasno, da Anglija po vojni ne bo več
tista Anglija kot je bila takrat, ko je vojno napovedala.

Angleški poslanik lord Lothian je naslovil na Združe-
ne države prošnjo za finančno pomoč. Poleg denarja pa po-
trebuje Anglija tudi živil in letal, orožja in municije in sploh
vsega, kar je za uspešno vojskovanje potrebno.

Amerika ji pomaga in ji bo še. Angleži sami prizna-
vajo, da ni še nikdar v zgodovini storil kakšen sosed več za
sosedu kot je storila Amerika za Anglijo.

Ali zahteva Amerika kaj v zameno?

Da, zahteva, in sicer to, da bo po svetovni vojni zma-
govita Anglija služila v večji meri svetovni demokraciji in
svobodi kot ji je služila doslej.

Vsakdo ve, da Anglija ne more brez tuje pomoči te
strašne borbe uspešno izvajati ter da mora biti deležna iz-
datne pomoči proti fašističnim državam, ki jo v marsikate-
rem pogledu prekašajo.

Amerika pošilja Angležem pomoč tako naglo kot ji
je pač mogoče, pri tem pa ničesar ne rizira in nima nobene
izgube.

Od letai poslanih Angliji, imajo ameriški industrijal-
ci velike dobičke.

Anglija je plačala Ameriki za zastarele rušilce z važ-
nimi zračnimi in mornariškimi oporišči v zapadnem delu
Atlantika.

Živita, ki jih prodajamo Angležem, odvažajo angleške
ladje iz ameriških pristanišč.

Amerikanci hvalijo in poveljujejo angleški pogum in
angleško hrabrost ter priznavajo, da je Anglija edini zid
med Ameriko in evropskimi napadalci.

Navzlic temu se pa skrivamo za Johnsonovo resoluci-
jo, ki prepoveduje posojila tistim državam, ki se niso po-
ravnale starega dolga. Izdatna pomoč bi bila lahko še izdat-
najša, če bi ne bilo raznih zaprek, ki jih pa more edinole
Amerika odpraviti.

Ugledni list "Christian Science Monitor" je pred krat-
kim objavil več člankov nekaterih tako uglednih Angležev
kot so na primer B. Priestly, Sir Hugh Walpole in Wickham
Steed. Člankarji so razpravljali o zanimivem vprašanju: —
kakšno vlogo bo igrala demokracija v povojni Evropi.

Nad vse značilno je Priestlyjevo svarilo:

— Se tekom te vojne ali pa takoj po njenem koncu mora
Anglija uveljaviti povsem novo demokracijo. Če tega ne bo
storila, se bo nekega lepega dne znašla v krempljih fašizma.

Pokazati je pač treba, da je demokracija ustvarjajoči
princip.

Svet ni še nikdar trpel zato, ker je imel preveč demo-
kracije, pač pa vedno le zato, ker jo je imel premalo.

Vkrcal se je vojno ladjo "Tuscaloosa", o kate-
ri se pa ne ve, kam je namenjena. — Mogoče
si bo ogledal oporišča v bližini Panama kanala.

Predsednik Roosevelt se je s posebnim vlakom odpeljal v
Miami, Florida, ter se vkrcal na vojno ladjo "Tuscaloosa".

To je vse, kar je vedel ozi-
roma hotel povedati generalni
major E. M. Watson, tajnik
Bele hiše.

Podrobnosti o predsedniko-
vih načrtih torej niso znane,
v splošnem pa domneva, da
bo križaril po južnem vodovju
ter da si bo ob tej priliki ogle-
dal otoška oporišča, ki ščitijo
Panamski kanal. Mogoče se bo
ustavil tudi na kakšnem otoku
v Karibskem morju, ki ga je
dala Anglija Združenim drža-
vam v zameno za petdeset sta-
rih rušilcev.

Predsednikov osebni tajnik
Stephen Early je povedal čas-
nikarjem, da se bo predsednik
Roosevelt vrnil v Washington
še v tednu, ki se začne s 16.
decembrom.

Slično potovanje je v pri-
zoril predsednik že 13. febru-
arja ter se po inspekciji Pa-
nama kanala vrnil 2. marca v
zvezno glavno mesto.

Tekom volilne kampanje je
predsednik omenil, da z ozirom
na kritični svetovni položaj ne
more nikomur odpotovati, od-
koder bi se ne mogel vsaj v
dvanaestih urah vrniti.

V skrajnem slučaju se bo
poslužil letala.

Viljem jih še vedno žaga
Dvorni maršal bivšega nem-
škega kaiserja Viljema je iz
Doornu telefonično obvestil
zastopnika United Press v Am-
sterdamu, da žaga Viljem vsak
dan nekaj ur drva na dvori-
šču gradu Amerongen. Vesti,
da je resno zbolel, so potemt-
klem neresnične.

Trajanje moderne vojne

Iz Londona poročajo: — Pod
tem naslovom je nekaj mesecev
pred to vojno izšel članek v
nemškem gospodarskem listu.
Zaradi razvoja vojnih dogod-
kov na bojiščih je vredno, da
se tega članka spominjamo.
Predvsem je tu govor o nem-
škem bliskovitem načinu boje-
vanja še iz cesarske dobe Nem-
čije.

Svetovalci cesarja Viljema
so se dobro zavedali, da bi bilo
nevarno za Nemčijo, če bi voj-
na dolgo trajala. Leta 1890 je
starejši Moltke govoril o dolgo-
letni moderni vojni. Leta 1892
je državni kanceler von Cap-
privi izrazil, da se ne da hitro
doseči uspehov sprčo armade,
kakršna je francoska. Leta
1905 je napisal Moltke mlajši,
da bo vojna ljudska in se ne bo
dala s kako odločilno bitko
končati. Da bo taka splošna
vojna dolga, težavna borba. Iz
tega spoznavanja je nastala za-
misel bližnjave vojne, ki se je
izražala v Schlieffenovem na-
črtu. Šef generalnega štaba
Schlieffen je bil mnenja, na
primer v članku iz leta 1909,
da dolga vojna gospodarsko
aniči. Zatorej je razvil svoj
načrt bliskovite vojne ki naj
zaključni sovražnosti povprečno
v devetih mesecih (največ v
enem letu, najmanj v pol letu.)
Na tej usodni zasnovi, ki jo je
podpisal tudi cesar, temeljijo
vse vojne priprave Nemčije.
Tako je bilo v neki spomenici
generala von Staaba leta 1911
zaupno rečeno, da kaka danda-
vašnja vojna razgiba take veli-
ke množice, da je moči računa-
ti s pospešenim potekom vojne.
Državni mornariški urad leta
1906 je v svojih razmotiranjih
dognal, da bi naj vojna trajala
eno leto in pol, in šele tik pred
vojno leta 1914 je podpolkov-
nik Tappen izjavil, da mora
generalni štab računati z dve-
letno vojno. Nemški finančni-
ki so podpirali generalštabno
teorijo o kratkotrajni vojni.
Predsednik državne banke Ha-
venstein je dokazal, da vojna
zaradi finančnih težkoč ne mo-
re trajati dalj kot eno leto in
to je leta 1919 potrdil Helffrich
bivši finančni minister v svo-
ji knjigi o svetovni vojni, da so
bili takrat splošno vsi tega
mnenja.

V omenjenem članku v nem-
škem gospodarskem listu je pi-
slec dognal, da se kaka država
ne more hkrati pripravljati na
kratko in dolgo vojno. Čim
hitreje so priprave na bliskovito

vojno, tem slabše so na vojno
za več let. Zatorej ni drugega
kot — ali bliskovita zmaga, ali
poraz. "Če država ne doseže
hitre odločitve, utegne nastati
nevarnost, da potem ne more
gospodarsko prenesti dolge
vojne. Prav takšen je bil po-
četak vojne v letih 1914—1918."
A člankar neni še dalje, da tu-
di nova vojna ne bo mogla do-
seči naglega konca. Torej je
moči na podlagi pričujočih
nemških podatkov tvegati pre-
okbo, da bo zašla Nemčija v
isto zagato kakor v letih 1914
do 1918, če ne bo nemška ofen-
ziva, ki je bila začeta 10. maja,
Josega z gnim samim nasko-
kom popolnega uničenja An-
glije.

ROJAKINJA V BOLNICI.
Znana rojakinja in teta moje
žene. Mrs. Marion Mribar, sta-
nujoča pod naslovom: 207 Wil-
lef Avenue, Hoboken, N. J., se
zahaja že nekaj dni v St. Fran-
cis bolnišnici v Jersey City, N.
J., kjer se je morala podvreči
težki operaciji, katero je hvala
Bogu srečno prestala.

Z mojo ženo sva jo včeraj
obiskala v bolnici ter sem uvi-
del, da se ji zdravje že obrača
na bolje, kar me zelo veseli.

Na tem mestu ji, kakor ostali
sorodniki iz srca želimo da čim
prej mogoče popolnoma okre-
va, ter se povrne k svoji dru-
žini.

Pozdrav.
Anthony Svet.

**ALI SE PO VOJNI RODI VEČ
DEČKOV K ODEKLIC?**

Na to vprašanje je prof. M.
Marche takole odgovoril:

"Po vojni so pogosto opazi-
li, da se je res rodilo več deč-
kov kakor deklic. To so po-
sebnost opazili po vojni leta
1870. Leta 1890 je bilo toliko
vojnih obveznikov, da so mo-
rali s kockanjem odločiti, kdo
bo služil vojsko in kdo ne.

Večje število moških pomeni
dekadenco. Narava potrebu-
je več žensk kakor moških.
Med vojno morajo moški v
najboljših letih na fronto, do-
ma ostanejo samo slabotni in
stari. Tedaj se ženske pogos-
to poročajo s starci ali slabot-
neži."

Zdravnik Degrain je pa od-
govoril nikalno: "Nimam ni-
kakšnih točnih podatkov v
tem pogledu. Večkrat sem

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-
venskih pesmi za moški
zbor. Pesmarica vsebuje
103 pesmi. — Dobite jo v
Knjigarni Slovene Pub-
lishing Co., 216 W. 18th
Street, New York, N. Y.

prešel novorojenčke v Lari-
boisierjevi porodniški kliniki,
pričeni od leta 1925, in sem
res videl, da je bilo vsako le-
to nekaj več dečkov kakor de-
klic; na primer 490 dečkov in
485 deklic. Stori sem isto v
neki drugi porodnišnici in sem
našel v letu dni 511 deklic in
599 dečkov. Narobe je bilo
pa leta 1935. več deklic; 510
deklic in 490 dečkov. Večje
število deklic menda pomeni
večjo vitalnost dežele, toda za-
nesljivo tega ne moremo trditi.
Nekaj je točno: mnogo deklic
ostane v poznejših letih na ce-
dilu, žive samsko življenje. Če-
prav bi mogle biti izvrstne ma-
tere."

Tretji zdravnik je prosil, naj
ne omenijo njegovega imena.
Dejal je takole: "V medicini
poznamo teorijo, ki pravi, da
je otrokov spol vselej na-pro-
ten spolu tistega zakonskega
druga, ki je slabotnejši. Da-
meknji vojaki plodijo otroke
med vojniu dopusti. Ali bo-
do močnejši od žena, ali bo pa
vojna vplivala na njihovo te-
lesno sposobnost? Za zdaj je
pa še prezgodaj da bi govorili
o tem.

"Moje mnenje je, da ne mo-
remo vnaprej določiti, kakšne-
ga spola bodo otroci po vojni,
kajti to je samo ngibanje. Mor-
da se bo po vojni rodilo več
dečkov kakor deklic, ali pa na-
robe. Pogoji so popolnoma isti
za oba spola."

JAJCA.

Jajčnega beljaka nikoli ne
pašajte stati več nego 24 ur in
še takrat pazite, da na zrač-
nem, a zaprtem prostoru. Ru-
menjaki ostanejo nekaj časa
svoji, ne da bi se posušili, če
jih iz jajčne lupine spustite v
skodelico vode, ne da bi se raz-
lili. Če pa hočete, da bi ostali
kakšna dva do tri dni, jih pre-
lijte z oljem.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Če nanyočite liste in koreni-
ne jagod, dobite odlično zdravi-
lo za lenivost črevesja.

Peter Zgaga

Naj bo še tako trdna Musso-
linijeva volja, vse mu bo spo-
deljelo, če Lah ne bo imel olja
za — zabelo.

To se je zgodilo v Holly-
woodu, kjer se sploh dogajajo
čudne in prečudne reči.

Mlada filmska igralka Ger-
ta Rozan si je ogledala posku-
šno predstavo filma, v katerem
je igrala malenkostno vlogo.

V svoje največje začudenje se
je prepričala, da je ravnatelj
izstrigel iz filma vse tiste pri-
zore, v katerih je nastopala.

Ogorčena do skrajnosti, je
sklenila vpriporiti svojevrsten
štrajk. Noseč v roki tablo s
protestom, je začela korakati

gori in doli pred uradom film-
ske družbe ter pretila, da bo
imela vsak dan na sebi nekaj
manj obleke.

In res! Naslednjega dne se
je pojavila v samem slipu (ali
kot se pač imenuje tisti del
ženske spodnje obleke, ki ni ne
srajca in ne krilo). Tretjega
dne pa že brez slipa, v samih
čipkastih hlačkah in z židano
ruto preko oprsja.

Četrtega dne se je pa zbralo
pred uradom filmske družbe
vse črno radosvednežev. Točno
ob desetih se je pojavila tudi
podjetna Gerta Rozan.

Uganil si, dragi čitatelj! Ko
je hotela stopiti iz hlač in si
odvezati ruto z oprsja, sta pri-
divjala iz urada ravnatelj in
režiser, jo zavila v drag krz-
nen plašč in jo spravila na var-
no.

Casopisje poroča, da je s
svojim štrajkom izsilila masten
filmski kontrakt.

Če ji je bilo treba v ravnat-
eljevi pisarni do konca do-
štrajkati, pa poročilo seveda
ne omenja.

Anarhija na Romunskem. . .
Kri teče v potokih. . .

Kralj Karol in njegova pri-
leznica Magda Lupescu sta ne-
kaj na Španskem v varnem za-
vetju.

Saj vam je menda znana ti-
sta o podganah in potapljalci
se ladji?

Rojakinja poroča: — "Na-
še društvo je priredilo veseli-
co, in na programu sta bili dve
šaloigri, ena v angleškem in
ena v slovenskem jeziku. An-
gleško je igrala turojena slo-
venska mladina, slovensko pa
stari člani. Igralci pa niso kaj
dobro rešili svojih vlog. Sko-
raj nobenega smeha ni bilo.

Društvo je sklenilo predpu-
stom igri ponoviti in sicer z
drugimi igralci. Mogoče bo kaj
več uspeha in smeha. Ali veš-
ti kaj boljšega svetovati, Zga-
ga?"

Dasi se le nerad vtikam v
društvene zadeve, bom napra-
vil v tem slučaju izjemo. Tak
je moj nasvet: Slovensko igro
naj igra turojena mladina, an-
gleško pa stari člani, pa bo
smeha na kupe in na koše.

V zgodnji jutranji uri je mo-
žak nekoliko natreskan sedel v
avtomobil, stopil na gas in
kmalu nato pri kolesu zadre-
mal.

Bunk in tresk! Kara je za-
vila s ceste, podrla železno o-
grajo ter tresčila ob mramor-
nat spomenik, postavljen v
spomin slavnemu možu.

Po čudežnem naključju se
možaku ni nič zgodilo. S teža-
vo se je izkopal iz podrtije ter
buljil v napis ob vnožju spo-
menika: "Rojen leta 1780; um-
rl leta 1835."

— Presneti dede, — je za-
mrmral, — čemu se mu je ta-
ko mudilo umreti?

Legionar je pripovedoval
prijatelju: — Kot veš, sem se
udeležil konvencije Ameriške
legije v Bostonu. Ko se vrnem
nekega jutra v hotelsko sobo,
opazim v moji postelji mlado
deklo. Kako je prišla v mojo
sobo, mi je še danes uganka.

Dopovedal sem ji, da se je zmo-
tila in da je to moja postelja,
ona se je pa kar smejala. Oči-
vidno je imela nekaj cocktailov
čez mero. Kaj sem hotel? K
oknu sem primaknil naslonjač
in v njem nekoliko zadremal.

Kaj bi ti storil v takem slučaj-
ju?

— Tako bi se zlagal kot si se
ti zdaj, — mu je odvrnil pri-
jatelj smeje.

Legionar je pripovedoval
prijatelju: — Kot veš, sem se
udeležil konvencije Ameriške
legije v Bostonu. Ko se vrnem
nekega jutra v hotelsko sobo,
opazim v moji postelji mlado
deklo. Kako je prišla v mojo
sobo, mi je še danes uganka.

Dopovedal sem ji, da se je zmo-
tila in da je to moja postelja,
ona se je pa kar smejala. Oči-
vidno je imela nekaj cocktailov
čez mero. Kaj sem hotel? K
oknu sem primaknil naslonjač
in v njem nekoliko zadremal.

Kaj bi ti storil v takem slučaj-
ju?

— Tako bi se zlagal kot si se
ti zdaj, — mu je odvrnil pri-
jatelj smeje.

Legionar je pripovedoval
prijatelju: — Kot veš, sem se
udeležil konvencije Ameriške
legije v Bostonu. Ko se vrnem
nekega jutra v hotelsko sobo,
opazim v moji postelji mlado
deklo. Kako je prišla v mojo
sobo, mi je še danes uganka.

Dopovedal sem ji, da se je zmo-
tila in da je to moja postelja,
ona se je pa kar smejala. Oči-
vidno je imela nekaj cocktailov
čez mero. Kaj sem hotel? K
oknu sem primaknil naslonjač
in v njem nekoliko zadremal.

Kaj bi ti storil v takem slučaj-
ju?

— Tako bi se zlagal kot si se
ti zdaj, — mu je odvrnil pri-
jatelj smeje.

Legionar je pripovedoval
prijatelju: — Kot veš, sem se
udeležil konvencije Ameriške
legije v Bostonu. Ko se vrnem
nekega jutra v hotelsko sobo,
opazim v moji postelji mlado
deklo. Kako je prišla v mojo
sobo, mi je še danes uganka.

Dopovedal sem ji, da se je zmo-
tila in da je to moja postelja,
ona se je pa kar smejala. Oči-
vidno je imela nekaj cocktailov
čez mero. Kaj sem hotel? K
oknu sem primaknil naslonjač
in v njem nekoliko zadremal.

Kaj bi ti storil v takem slučaj-
ju?

— Tako bi se zlagal kot si se
ti zdaj, — mu je odvrnil pri-
jatelj smeje.

Legionar je pripovedoval
prijatelju: — Kot veš, sem se
udeležil konvencije Ameriške
legije v Bostonu. Ko se vrnem
nekega jutra v hotelsko sobo,
opazim v moji postelji mlado
deklo. Kako je prišla v mojo

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivaajo in delajo Slovenci

Namen in pomen kanadske armade

Vojaštvo je v prvi vrsti potrebno za obrambo kanadske atlantiške in pacifične obali. — Tridesetdnevno vežbanje ustvarja potrebno rezervo. — Francoski Kanadčani zavzemajo povsem drugačno stališče kot so ga pred letom dni. — Tekom svetovne vojne je imela Kanada v Evropi 4 divizije.

V aktivni kanadski vojaški službi doma in na tujem je 167 tisoč 15 vojakov. Na prvi pogled se to ne zdi posebno dosti, toda v primeri z Združenimi državami, ki imajo desetkrat več prebivalstva, je precej.

Od teh vojakov jih je 52 tisoč 415 v Angliji, na Islandiji, v Zapadni Indiji in na Novi Fundlandiji. Drugi so v Kanadi in vrše bodisi obrambno službo ob atlantski in pacifični obali, ali se pa vežbajo.

Za to armado je nestalna aktivna milica, slična ameriški narodni gardi. Teh miličarjev je 112 tisoč. Nekaj jih je bilo že poklicanih v službo, drugi pa čakajo poziva ali pa organizirajo bataljone, ki bodo nadomestili tiste v aktivni službi.

Zaenkrat Kanada še ni potrebovala vseh mož, ki jih ima na razpolago. Sedanja vojna se ne razvija tako kot se je splošnega domnevalo. Na evropskem bojišču namreč ni strelnih jarkov, v katerih bi mrgolelo vojaštvo. Vpoštev pride samo Anglesko otočje, in Anglija ima dovolj vojakov. Kanada ima ta dve diviziji, ki niti takrat, ko sta bili poslani v Francijo, nista trpeli posebnih izgub.

Kanadska armada ima dveje poglavitnih nalog. Osnovati mora močno obrambno črto ob Atlantiku in Pacifiku. Druge, za vojaščno sposobne može, mora izvežbati, da bo imela za slučaj potrebe na razpolago rezervo.

Prvo nalogo s pridom izvršuje.

Vojaštvo tretje divizije, ki je namenjena obrambi vzhodne obali, je stacionirano v Novi Škociji, na Novi Fundlandiji, v New Brunswicku in v provinci Québec.

Vojaštvo je opremljeno kot neodvisna enotica ter predstavlja nekakšno rezervo izvežbanih mož, če bi bilo treba nadomestiti onkraj morja.

Četrta divizija se organizira za zapadno obal.

Druga naloga ni kaj posebno napredovala.

Prišlo se je ponižno s 30-dnevno obvezno vojaško službo. V pogledu vojaškega vežbanja ni bilo dosti dosežene, in se lahko reče, da je vse skupaj le nekakšen tvegan poskus, da se ne bodo ponovili dogodki svetovne vojne.

Francoška Kanada je bila vedno proti konškrpeiji. Tekom svetovne vojne so Francozi v Québecu kamenjali vojake, izogibali so se draftu in se skrivali po gozdovih. Lovili so jih kakor divje živali.

V sedanjem času jim pa gre bolj po volji. Sedanja liberalna vlada se tako nekleče plazí pred Anglijo kot se je Bordenova vlada začela svetovne vojne.

V splošnem pa vsa Kanada zavzema edinega bolj stališče kanadskih Francozov, da je zvestoba Kanadi prvi pogoj in šele drugi pogoj zvestoba Angliji.

Kapitulacija Francije in pa bojazen, da se bo treba Kanadi boriti proti nacijskim napadalcem, sta omogočili vladí Mackenzie Kinga uveljavljenje postav za mobilizacijo nara-

dnih virov. Tako namreč imenujejo obvezno vojaško službo, kajti besedi “konškrpeija” se izogibajo kot živemu vragu.

Določeno je bilo, naj bodo vpoklicani može med 18 in 45 letom ter jih je sleherni teden vpoklicanih kakšnih trideset tisoč. Po odsluženem roku jim je dovoljeno vzeti vojaško uniformo s seboj, in jim častniki toplo priporočajo, naj vojaško vežbanje nadaljujejo v domačih šolah. Na ta način se bo izurilo v vojaški službi približno 300.000 mož.

Ko so bili prvi vpoklicani, ni bilo nikjer opaziti nezadovoljstva. Niti med kanadskimi Francozi. Šalili so se, smejali in peli. Nekateri so imeli s seboj mandoline, harmonike in orglice. Matere in dekleta so se poslavljale od njih na železniških postajah.

Nekaterim je bil vpoklic v razvedrilo, drugi so se veselili, da jim bo mogoče videti nekaj sveta, dosti je bilo pa tudi nezaposlenih, ki so se veselili plače.

Armada je izdala v angleškem in francoskem jeziku drobno knjižico o življenju v vojaških kempah.

Konservativci se pritožujejo, da je 30dnevno vežbanje dosti prekratko, vlada se pa izgovarja, da zaenkrat še ni na razpolago potrebne orožja in da bo rok pozneje podaljšan, mogoče na štiri mesece.

V tem je nekakšna vaba. Fant, ki je bil prvič zdoma in je videl nekaj sveta, ki je imel v kempu dobro hrano, plačlo ter so lepo ravnali z njim in so mu povrh tega dali še uniformo, se kaj kmalu navduši za vojaško stan. Če ga bodo vdrugič klicali, bo šel z veseljem. V vojaških kempah jim res ni nič hudega. Par ur vežbanja na dan, to je vse. Nobenega težkega dela jim ni treba vsiliti. Še celo kuhajo jim posebni kuharji.

V sedanjih načrtih še ni vojaške službe v Angliji. Govorici o tem bi bilo prenevarno. Francoški Kanadčani bi nedvomno zavzeli isto stališče kot so ga začela svetovne vojne.

Mackenzie King je svecane objubil, da nobena vlada, ki bo on načeloval, ne bo silila Kanadčanov preko morja. Kdor prostovoljno vstopi v vojaško službo, pa ve, kaj ga čaka in se ne sme pritoževati. — Vojaštvo, ki ga imamo, je v prvi vrsti za obrambo Kanade, — pravi Mackenzie King.

Tekom svetovne vojne je imela Kanada v Evropi štiri divizije. Peto so ustanovljali, pa ni bila nikdar povsem organizirana.

Najtežje je dobiti izvežbane in sposobne častnike za višje poveljstvo. Mladih in neizkušenih častnikov je na tisoče. Visoke šole imajo svoje armadne zbornice, in milica ima dosti mož, usposobljenih za stotniško ali majorsko službo. Višji častniki so pa redki kakor bele vrane.

Oni dve kanadski diviziji, ki sta v Angliji, nista videli dosti vojne. Pripravljeni sta, to-



Avstralski letalci na potu v Kanado, kjer se bodo vežbali v letanju, predno bodo poslani na fronto v Anglijo.

CENZURIRANJE JAPONSKE POŠTE

Kanadske oblasti so cenzurirale pošto japonskega parnika namenjeno v Združene države. To je bil doslej prvi slučaj.

Newyorški urad velike japonske parobrodne družbe “Nippon Yusen Kaisha” poroča, da je dospel njen parnik “Hikawa Maru” 18. novembra v kanadsko pristanišče Vancouver. Na krovu so se pojavili zastopniki kanadske oblasti ter cenzurirali vso pošto, namenjeno v Združene države.

To je prvi slučaj, da je Kanada cenzurirala pisma in druge poštne plosčice, ki pridejo sicer nedotaknjene v Seattle, odkoder so razposlane naslovnikom v Združenih državah.

Naslednjega dne je poročala japonska časnikarska agentura Domei, da ameriške oblasti cenzurirajo japonsko pošto, kar so pa v Washingtonu odločno zanikali. Agentura je razglasila po radio:

“Tokijski dnevnik ‘Ash Shimbun’ so sporočili iz New Yorka, da je začela vlada Združenih držav cenzurirati vsa pisma in paketno pošto, prihajajočo iz Japonske. To poročilo ni uradno potrjeno.

Poročevalec je menda videl na pisarni angleško opazko: “Odprti cenzor št. ...” pa je bil prepričan, da je to ameriška, ne pa kanadska cenzura.”

USODA KANADSKEGA PILOTA

Šest dni in šest noči je preživel v kanadski diviziji ob meji države Maine. — Rešila sta se tudi dva njegova tovariša, dočim o treh nimajo nobenega sledu.

Iz East Lake, provincie Québec, poročajo o rešitvi znanega letalca J. G. Benoita, člana kanadske zračne sile, kateri je preživel šest dni in šest noči v diviziji ob meji države Maine ter ni imel druge hrane kot pol kane corned-beefa ter nekaj krekersov in rožin.

Benoit je bil eden izmed šestih letalcev, ki so se s padali spuščili na zemljo, ker je bombnik, v katerem so patulirali zmanjkalo kuriva.

Reševalci so našli tudi njegova dva tovariša, U. J. Leblanca in Elmera Johnsona, dočim ni o treh še nobenega sledu. Batji se je, da so v zasneženih divjinah podlegli mrazu in lačnosti. Po več kanadskih jih išče tudi devet ameriških armadnih letal.

“Jaz sem skočil prvi,” je pripovedoval Benoit. “Bil je moj prvi skok. Padalo se mi je zapletlo v vrhova dveh dreves, med katerima sem nihala in tja. Oprijel sem se debla, odpasal in splezal na zemljo. Padalo je ostalo v vrhu, kar bi bil dober signal, če bi me iskali. Kmalu je pa padlo na tla, in sem imel precej dela, predno sem ga spravil nazaj.

“Imel sem polovico kane corned-beefa, nekaj krekersov in perišče rožin. S tem sem se šest dni preživil. Sreča, da ni bilo treba jesti snega, ker je bil v bližini studencec.

“Iz bombnika smo skočili v nedeljo zjutraj ob pol dveh. V četrtek me je opazil iz rešilnega letala seržant Newton in mi vrzel zavoj živil. V petek me je dobila skupina reševalcev. To smatram za več kot pa samo za srečo.”

Tudi Johnsonovo padalo se je zapletlo med drevje ter mu je vzelo več kot tri ure, da se je rešil pasov in vrvi. Njega so rešili v četrtek.

Leblanc se je spustil na zemljo konaj 50 čevljev vstran od gozdarske kempje.

SEV. ONTARIO VRŠI SVOJO DOLŽNOST

Žal, da je za slikovite kraje tega dela dežele premalo zanimanja. — Izza leta 1918 vlada med majnerji in rudniškimi družbami zgleden mir.

Na zborovanju Yonge and Bloor Association v Toronto je govoril Robert A. Bryce, predsednik Meacasa Mine Co. Po njegovem zatrdilu postaja severni del provincie Ontario od dne dne važnejši in se mu obeta dalje večja prosperiteta.

“Tako po vojni,” je rekel, “bomo uveljavili razne socialne spremembe, od katerih bo imelo vse prebivalstvo znaten dobiček. Zaenkrat ne moremo v tem pogledu dosti storiti, ker posvečamo večino svojih moči vojnim naporom Kanade. Severni Ontario je ena najboga-tejših in najbolj romantičnih kanadskih ozemelj. Preprečeno je z modernimi cestami, ob katerih se nudijo turistom vse ugodnosti.

“Večkrat se sliši,” je dejal, “da imajo severno ontarijske rudniške družbe svoje glavne urade v Torontu, da ne pripeljejo dosti v okrajne blaginje, namenjene vojnim svrham. Poudariti moram, da mi v severnem Ontariu delamo na svojo roko in v potrebne namene dosti več žrtvujemo kot bi kdo mislil. Mi delamo mirno, brez ropota in brez bahanja. Kakšna sloga vlada med nama, je razvidno iz dejstva, da ni bilo majnerji in rudniškim družbam že izza leta 1918 nobene razporezovanja. Naši rudniki ne dolgujejo Torontu ničesar, pač pa nasprotno — Torontu nam je v marsikaterem pogledu precej dolžan.”

DELAVSTVO JE VKORENINJENO V DEMOKRACIJI

Majnerjem je določena važna vloga v delavskem gibanju. — Značilen govor podpredsednika kanadskega Delavskega kongresa. — Delavcem je mogoče edinole s pomočjo organizacije izboljšati položaj.

Konec novembra se je vršila v Strand gledališču v Kirkland Lake, Ont., velika delavska skupščina. Največ je bilo seveda majnerjev, in baš majnerjem so bile namenjene besede Pata Conroya, podpredsednika kanadskega Delavskega kongresa. Namen skupščine je bil, pridobiti čim večje število majnerjev za organizacijo.

Govornik je poudarjal, da ima delavsko gibanje v Kanadi svoje korenine v demokraciji, ter da je delavstvo najmočnejši predstavnik demokracije. Delavci ne branijo le tega svojega principa, pač ga pa ščitijo tudi proti nevarnosti fašizma in nacizma, ki si na vse načine prizadevata uničiti delavsko organizacijo.

Predno se pa delavstvo oboroži za boj proti diktatorjem, mora zavarovati demokracijo v domači deželi.

Organizirano delavstvo je doseglo sijajne uspehe, kar se je pa posrečilo edinole s pomočjo močne organizacije.

Pa tem splošnem uvodu je prešel govornik na domače razmere ter ugotovil, da je v krajih, kjer so vsi majnerji organizirani, znatno večji zaslužek kot pa v Kirkland Lake.

“Nihče naj ne misli,” je poudaril Conroy, “da zvrčam vso krivdo na lastnike rudnikov. Prišli so sem in se zadovoljili z obstoječimi razme-

Podaljšanje delovnega tedna

NOVI DRŽAVLJANI

Zbornični govor delavskega ministra Normana McInturja je vzbudil splošno pozornost. Rekel je namreč, da bo morala Kanada kmalu razmišljati o podaljšanju delovnega časa.

“Z ozirom na zahteve vojne produkcije,” je izjavil, “sedanji delovni teden 44 ur nezadostuje. Treba ga bo pač podaljšati na 48 ur ali še več. Narodil je mnogo, tovarne so pripravljene, začelo nam je pa manjkati izvežbanih delavcev. Ker delavcev kar preko noči ni mogoče izvežbati, bo pač treba podaljšati delovni čas.”

Velika zračna straža

Za slučaj, da bi se kakšen sovranski letalec zatekel v Kanado, je kanadski letalski zbor organiziral med civilisti ogromno zračno stražo.

Več tisoč gozdarjev, drvarjev, čuvajev in ušlužbencev Hudson Bay Company, je dobilo naročilo sporočiti vojaškim oblastim, če se je pojavilo nad njimi kakšno letalo, ki ga ne morejo spoznati.

Sodnik Hayward v Haileybury, Ont., je prejel 22. prosenj za državljanstvo, pa samo 13. prošnjam je mogel ugoditi; pri drugih so potrebne še nekatere poizvedbe, nakar bodo najbrže vsi prepuščeni v državljanstvo.

Stirje Italijani in en Rumunec so bili med onimi, ki ne morejo dobiti državljanstva, dokler so njih dežele zapletene v vojno.

Pri zadnjem podeljevanju državljanstva je bilo največ Jugoslovancev. Nek Črnogorec je tako dobro poznal zgodovino in zemljepisne osrednje Evrope, da bi tako znanje delalo vsako čast kakemu profesorju.

Skupno z novimi državljanji je postalo 19 novih kanadskih državljanov — to so žene in otroci novih državljanov. Nekateri, ki so dobili državljanstvo, pa imajo svoje družine v Evropi in jih bodo dobili k sebi, kakorhitro jim bo mogoče.

Jugoslovani, ki so prejeli državljanstvo, so: Stojan Jaklan, Anton Pausner, Dane Mirich, Mato Kalsidjerovich, Miloš Jelenich, Frank Burnik in Joseph Klasnik.

VAJE Z ROČNIMI GRANATAMI



Angleški domobranci se vežbajo v metanju ročnih granat.



ROMAN —: Spisal: FRAN GOVEKAR.

10

In Olga je slikala svoja vedno bridkejša razočaranja z Janikom, svoje težke slutnje in končno današnja katastrofo. Pri povedovalu mu je o svojem ogorčenju nad Janikovo ponudbo, svojo divjo bolelo obup, kes in pripravljenost na vsako žrtev zaradi hčerke in matere.

Ko je zamudila vlak, se je zgrozila sama nad seboj, uvidela je, da je Janika uničil ne le njeno bodočnost, nego zlomil tudi njen značaj in ponos. Pripravil jo je tako daleč, da je hotela postati njegova sužnja. Tedaj se je uprlo vse v nji. Preveč je pretrpela ponižanja, muk in sramote ter se čutila najbolj nesrečno bitje na vsi zemlji. In hotela je skočiti v reko.

"Sirota!" je dejal kaplan. "Rad bi snel vsaj polovico bremena z vaših ramen, a dati vam morem le nekaj besed. Ne obupajte! Bog ni hotel vaše smrti in vas je rešil. Živite! Je njegov ukaz. Le On ve, ni li za vas sreča, da ste pisali tovarnarju tako odločno in da ste zamudili vlak. Le On ve, čemu je bilo to dobro. Njegova volja je, da ste omagali, preden ste storili nesodni korak v reko. — Vlakdo nosi svoj križ in pada pod njim; toda za nobeno ceno ne smemo obležati pod njegovo težo in ne dati po njem zmečkati. Bog hoče, da vstajamo, in stopamo dalje in vedno navzgor. Zaučajte: vse se izpremeni, in kjer vidite danes le temo, posije morda skoro najlepše sonce. ... In nikar si ne domišljajte, da ste najbolj nesrečno bitje! Spoznali ste ljubezen — imate lepo dete, dobro mater, krassen poklic — ne, mnogo sreče uživate — a so ljudje, ki niso užili ne tega ne onega ter nimajo nikogar na svetu. In vendar moško prenašajo svoj križ. In nosili ga bodo do konca. — Torej kvišku gremo! — Pred vašim domom sva. (Samo se to prosim: ne storite ničesar, ne da bi se prej posvetovali z menoj. Prijatelj sem vam. In verujte: ta beseda v mojih uših ni fraza!)"

"Hvala! Ne pozabim vaših besed. — Zbogom!"

Anton Naglič, učitelj idealist, je umel še prav mlad ter ostavil vdovo z napol odraslo hčerjo, Marijo. Dobro vzgojena Marija, lepo in živahno dekle, se je kmalu omožila z ljubljanskim trgovskim potnikom Novakom. Dobila sta sina edinega Ivana, ki pa ni maral trgovskega poklica. Šel je na gimnazijo. Oče mu tega ni brnil.

Jakob Rožanec, klepar v delavnici Južne železnice, se je oženil s preprostim delavskim dekletom. Imela sta več otrok. Tudi njun najmlajši sin Milan bi bil kakor njegovi bratje dečave. Toda za nadarjenega dečka se je zavzel njegov učitelj. Postal ga je na ljubljansko gimnazijo, mu preskrbel pri dobrih ljudeh nekaj podpora in kmalu tudi majhno ustanovo. Že v četrty šoli si je Milan pomagal s inštrukcijami.

Dijaka Milan in Ivan sta postala na gimnaziji tovariša in prijatelja. Milan je mnogo prihajal v Novakovo hišo, in dečka sta ostala do mature nerazdružljiva. Nato sta se jima pota ločila. Ivan Novak je odšel v Klosterneburg, Milan Rožanec pa je imel višje želje: hrepenel je po filologiji. A roditelja mu nista mogla pomagati. Kako naj profesionist Južne železnice vzdržuje sina na dunajski univerzi! V hiši je za šestero žolodev čisto nedostajalo kruha.

Vrhu tega pa je Milan, vitkemu, visokemu gimnazistu, mati že vsa zadnja leta prigovarjala, naj bo "pameten" in naj se umakne nadaljnji bedi in borbi za vsakdanji kruh. Postane naj duhovnik. Potem bo preskrbljen. Živel bo lahko neodvisno in se bo posvečal neevrinar knjigam, pisanju in klavirju. Nadarjen je, sposoben; brez dvoma bo lahko hitro napredoval v poklicu. Profe-or lahko postane, še doktor, samo če bo hotel, in veljalo ga ne bo nič, zakaj vse plačata škof in cerkev, kakor sta že marsikomu.

Oče je pritrjeval materi:

"V vsakem drugem pokličen boš na slabšem. Na Dunaji ali v Gradcu, vidiš, da ne moreš, k pošti ali železnici greš lahko, ampak delo ondi pač ne bo zate, ker je z večine mehanično. Če se oženiš in dobiš par otrok, ti služba ne prinese niti toliko zaslužka, da bi bil vedno dobro obložen in dvakrat na dan sit. V lemenatu pa te preskrbe z vsem in služba boš potem imel na izbero. Da! Samo od tebe je odvisno, da napreduješ, katehetski izpit napraviš in lahko prideš na šole."

Milan je uvideval, da je res "najbolj pametno" ako opusti hrepenenje po nedosegljivih idealih in da se sprijazni z mislijo, da postane duhovnik.

A ljubil je dekle. Včasih je sanjaril, da bo njegova žena; pesniška pi-ma ji je pošiljal, a končno ji je položil svojo usodo v roke. Vprašal jo je, kaj naj stari; ona pa ni marala nositi odgovornosti. Prihiti-la je nmenju materinemu in mu svetovala, naj gre za ciljem, ki je zanj najugodnejši.

Težko je bilo Milanu, a mladost in izpremenjeno življenje v semenišču sta mu pomagala, da je prebolel prvo ljubezen. In počasi je odmril v asketičnih vajah vsem mikom sveta, se poglabljal v misterije vere ter se utrjeval bolj in bolj v zavesti, da postane delec cerkve, ki ji je avtoriteta močnejša kakor vsem prestolem na zemlji.

Zopet je bil odličniak, in kuzoškofo ga je hvalil pri vsaki priliki. Ko je bral prvo sveto mašo, je bil sirota. Roditelja sta mu umrla, bratje in sestre pa so se razkropili po svetu. Milan je bil žalosten a kuzoškofo ga je razveselil z vestjo, da ga ne pošlje na knute, nego takoj v Trstenik, kjer bo imel svojim spodobnostim ugodnejšo okolico.

Mesto je ležalo ob reki, pod zelenimi gorami, in tik nje-ga so se vstirile vase, ki so spadale pod mestno župnijo. Rožanec je bil tem zadovoljnejši v tem okolju, ker do Ljubljane z brzevlakom ni imel da č. Dela ni bilo preveč; mal samostan ga je prevzemal toliko, da sta stari župnik in mladi kaplan upravljala fare izlaha.

Rožanec je zlasti veselilo katehetstvo: stik z mladino ga je osveževal, občevanje z ostalimi učiteljsvom pa, čeprav bolj mimogrede, navezovalo na življenje.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Lahi o angleški vojski v Egiptu

"I Popolo d'Italia" uradno glasilo fašistične stranke, se v svojem uvodniku z dne 18. nov. obširno bavi s prodiranjem italijanskih čet na obrežni črti Solum—Sidi in Barani—Marsa ter opisuje tamošnji položaj takole:

"Angleži so prisiljeni k umiku na vsej črti, vendar ne zato, ker bi imeli premalo sil ali premalo vojnih sredstev. Že davno, zlasti pa od leta 1935 dalje je Egipt spremenjen v nekak vojni arsenal Velike Bri-

tanije. Poveljujoči general Wavel je še pred par tedni razpodel z desetimi divizijami, ki so bile razmeščene v prostoru ob meji Cirenaike, v pasu Sueskega prekopu in v Palestini. Ena izmed teh velikih enot je "leteča divizija" ki je oklopljena." Kljub tej znatni sili general Wavel zadnje čase ni bil gotov svoje stvari ter je zahteval ojačitev. Londonska vlada, da si je še bolj zaposlena ko general Wavel, mu je ustregla in poslala v Egipt nadaljnjih 28.000 mož. Ta številka je ugotovljena in preverjena, znano pa je tudi, da imajo te pomožne čete močan oddelek bojnih voz in oklepnih avtomobilov. Bojih število znaša 400. Vsega skupaj ima tedaj poveljnik britanskih čet na razpolago preko 200.000 mož, morda celo 230.000. To je najboljša vojska, kar jih ima Anglija, saj še ni bila nikjer poražena in ni še nikjer utrpela kakih znatnejših izgub. Bila bi zelo koristna na angleških tleh, kjer bi ji ne manjkalo dela, kajti tam so napočili hudi dnevi. Toda vojni minister Eden, ki ne zna in ne zna urediti svojih računov z Italijo, marveč odnosa samo še poslabšuje, si ni upal oslabil egiptске angleške armade, marveč jo je ojačil. Tako v času največje stiske v Angliji veže Italija na egiptskih tleh močno britansko vojsko, sestoečo iz Angležev, Avstralcev, Novozelancev, Indijcev in Afrikancev. Wavel ima na razpolago tudi kakih 500 letal.

Vse te čete pa se niso mogle ustavljati italijanskemu napadu, ki je razbil britansko obrambo pri Solumu in se razvil s konjenico na Sidi Barani. Pokazalo se je, da so Italijani kos nasprotniku ne samo glede sil, le svojega mehaničnega orožja, marveč tudi v pogledu izurjenosti in borbenosti svojega človeškega materiala. Italijanske čete imajo pač zelo nova in velika izkustva v kolonialnem bojevanju na afriških tleh. Pri tem so si ustvarile in do popolnosti razvile čisto novo bojno tehniko. Težkoče so res ostale, kakršne so bile, toda niso več negotova neznanka in kolonialni oficirji italijanskih čet si zajo v vsakem primeru pomagati. Razen tega je italijanski človek Sredozemec, ki se brž privadi vsakemu podnebj. Pri tem je trezen, fizično in moralno zdrav ter sposoben, da pre-raša vsakršne napore in pomanjkanja. Anglež pa je se vernjak, vaje alkohola in u-dobnega življenja on potrebuje prepečenca, bifsteakov žganza in rednega počivanja. Te okoliščine znatno znižujejo njegovo vojaško vrednost. V tem so osnovni razlogi, da se morajo močne britanske čete pre-stanka umikati svezemu in krepkemu pritisku italijanskih sil."

ROMANI Karol Maya

Zdaj lahko našim čitateljem postrežimo s vplatno vezanimi knjigami tega znanega romanopisca.

Skupina 3. knjig—\$5.

SUZNJI—1. KNJIGA

631 strani, Knjiga vsebuje: Konji in ljudje v svetu; V grobnici in po pušavi; Bele sužnje.

\$2.00

SUZNJI—2. KNJIGA

622 strani, Knjiga vsebuje: V levjem brlogu; Jezero krodilo; Abu Hamsa Mija; Ob ravniku.

\$2.00

SUZNJI—3. KNJIGA

632 strani, Knjiga vsebuje: Zadnji lov na sužnje; Ljubite svoje sovražnike; Na seribah; Ugnan.

\$2.00

*** ZGORAJ OMENJENE V PLATNU VEZANE KNJIGE — VSAKA PO \$2.—; ALI 3 KNJIGE SAMO \$5.

V PLATNU VEZ

BELA REKA

624 strani, s slikami. Vsebuja: Dvojnik; Pred vojnim sodiščem; Ob Uruguaju; Čez mejo.

\$2.00

DOLINA SMRTI

631 strani, s slikami. Vsebuja: Miss Alma; Derviš; Spletke in zanke; Pekel.

\$2.00

SOBOLJAK IN KOZAK

592 strani, s slikami. Vsebuja: Kozak številka deset; Na sledu; Ob Bajkalskem jezeru; Domov.

\$2.00

V CORDILLERAH

625 strani, s slikami. Vsebuja: Gran Chaco; Puščavnik; Lov na Sendadora; Božja sodba.

\$2.00

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

624 strani, — Vsebuja: Med dvorji divjega zapada; Na Butlerjevi farmi; Dvojbo za življenje; Potopljeni zakladi.

\$2.00

BROŠIRANO

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami. Vsebuja: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezi-dji.

\$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami. Vsebuja: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema.

\$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, 577 strani s slikami. Vsebuja: Brata Alazija; Koča v soteski; Miriditi; Ob Vardariju.

\$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani. Vsebuja: Kovač Šimen; Zaročnik z zaprekanji; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik.

\$1.50

POŠTNA PLAČANA

Naročite pri:

KNJIGARNI

**SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY**
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

PET PRAVIL ZA NEGO OČI.

1. Bistre oči zelo lepo vplivajo na celotni izraz našega obraza. Da bi bile tudi vaše oči takšne, si morate pred vsem zapomniti tole: varujte jih, kolikor je le mogoče.

2. V vlaku, avtomobilu ali na kakšnem drugem vozilu ne smete brati. Zaradi tresenja ne morete držati knjige ali časopisa na miru, zato se oči prenapenjajo, kar jim pa zelo škoduje. Počivati in spati morate zmerom v popolnem mraku.

3. Oči ne smete nikdar izpostavljati polni solnčni svetlobi, temveč morate no iti temne naočnike. Ta navada je prav dobra, ker ščiti oči. Toda če so oči že opešale od sonca, temu lahko pomagamo. Oči moramo izpirati z raztopino borove kisline ali pa v slabi slani vodi (malo kavno žličko na kozarce vode).

4. Da bi kožo okrog oči po-mladile in bi odstranile tudi vse gube in gubice, bi morale vsaj dvakrat na teden z mastno hranljivo kremo ali kakšnim oljem natreti kožo okrog oči. Kadar pa masiramo kožo, moramo imeti zmerom odprte oči. Masažo pričnemo pri korenenu nosa in krožimo naprej pod obrvmi, pod zunanjo stranjo, naprej do pod očesa in nazaj do korena nosu. To moramo enakomerno ponavljati tri do štirikrat. Potem zapremo oko in ponovno isto preko zaprtega očesa. To moramo delati prav nalahno, brez najmanjšega pritiska. Tudi to moramo ponoviti tri do štirikrat.

Če ste zaposlen in se zvečer trudnih oči vrnete domov in morate zvečer še od doma, si obvezite oči in si odpočijte četrt ure s kamilinimi oblogami na oči. Za te obloge morate napraviti vrečice iz gaze, v katere natresete kamilice in jih poparite z vročo vodo. Take obloge denite potem na oči.

Če vam je pa zdravnik predpisal naočnike, jih lepo nosite in nikar se ne bojte, da boste zaradi naočnikov grdi.

5. Lepi moderni naočniki ne kazijo nobene ženske. Zelo grde so pa gube in zelo utrujen izraz obraza, kar je posledica če se opešane oči preutrudijo.

POROKA — ZA KAZEN.

V Siamu imajo čuden zakon, zelo koristen za ženske, ki si do 30. leta še niso mogle dobiti moža. V tej starosti se lahko namreč obrnejo do vlade, da jim priskrbi moža zgrda, če že ne gre zlepa. Vlada odpravi takšno prošnjo na pristojne kazniške oblasti, kajti v Siamu stoji uradni krogi na stališču, da more zakon marsikatero grešnika spraviti spet na pravo pot. Vsek samski kaznjence je v Siamu takorekoč stalen ženitveni kandidat.

Kadar pride vrsta nanj, se mora poročiti, pa naj ga bo volja ali ne. Če je bil obsojen le na mlajšo kaznen, tedaj ima pod nekimi pogoji pravico, da si med več starejšimi damami, ki se potegujejo za moža, izbere tisto, ki mu najbolj ugaja. Kaznjenci z težjimi grehi na grbi te pravice nimajo in vsaka kandidatka za poroko si med njimi po svojem okusu izbere moža. Kaznjence, ki si ga je izbrala, se mora hočeš nočeš vdati policijski odredbi, kajti v nasprotnem primeru, bi se mu kazen samo poostila.

Nenavadni zakoni, ki nastajajo na ta način, so zvezani pod nekimi pogoji z možnostjo poznejše ločitve. Izkušnja pa uči, da so takšne ločitve zelo redke in da se prisilno poročeni hudeleci v pretežni večini primerov v nadaljnjem življenju zelo pazijo, da bi se obremenili s kakšnim novim zločinom. Ševeda pa siamske oblasti morilec in drugim takšnim zločincem ter na smrt obsojenim ne dajejo možnosti, da bi se rešili s prisilno poroko.

knjige, ki Vas bodo zanimale

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

IZZA KONGRESA

Spisal Ivan Tavčar, 548 strani. Pisatelj je posegel v tem romanu v začetk devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman.

*Cena \$2.50

OPOMBA: Knjige označene z *, so v platnu vezane.

**GORNJO KNJIGO LAHKO
NAROČITE PRI:**

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom.

Cena \$1.00

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najboljši pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali.

Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani. Čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca.

*Cena \$1.25

SAMOSILNIA. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Novakana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Stajerske.

Cena \$1.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske.

Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUSE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaj so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal.

Cena \$2.50

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca.

Cena \$1.50

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda.

Cena \$1.25

**KNJIGARNA
Glas Naroda**
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —
**UNITED STATES
OZIROMA
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,**
ako je vam le priročno